

06 Sürgun

2024

MAYIS-HAZİRAN

İKİ AYLIK KÜLTÜR & EDEBİYAT DERGİSİ

MEHMET BULAYIR AYŞE ORMAN AYŞE ŞİMŞEK AYŞE ZÜLAL GÜNAY AYŞEGÜL YOZGATLI
FEYZA ŞİMŞİR MUHAMMED SÖNMEZ MÜMTAZ ÖZLEN REYHAN ÖZSOY SEFA FIRAT
ZEYNEB RABİA AKTÜRE EDANUR KAYA GÖZDE ÇİMEN RABİA EGEMEN

İMTİYAZ SAHİBİ

İnsan ve Medeniyet
Hareketi Adına:
Kemal Özden

GENEL YAYIN YÖNETMENİ

Mehmet Bulayır

YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ

Şehnaz Fındık

EDİTÖR

Betül Yavuz

ALAN EDITÖRLERİ

Musa Yaşaroğlu
Zeyneb Betül Kavak
Ceyhan Balcı

GRAFİK TASARIM

Hanne Nur Özden

ÇİZİMLER

Hanne Nur Özden

ISSN

2980-2512

İki ayda bir yayımlanır.
Yerel Süreli Yayın.
Yazı ve reklamların içerik sorumluluğu sahiplerine aittir.
Kaynak gösterilerek
alıntı yapılabilir.
Dergimize www.surgun.net
adresinden erişebilirsiniz.

Sıradanlığa Reddiye

Sanatçının bir görevi de hatta belki en önemli görevlerinden biri de “isyan” olsa gerektir. Zira sanatçıyı sokaktaki insandan ayıran en önemli vasıf, iyi bir gözlemci oluşunun yanı sıra sıradanlığa olan itirazıdır. Olan bitene, kabullenilmiş çaresizliğe karşı duruşudur. Özellikle de zulme karşı, otoriter rejimler/topluluklar tarafından baskılanan halkların/kişilerin sesini yükseltmesi, onların hikayelerini anlatmasıdır. Bu anlatı, bazen mizah (Cervantes’in eseri *Don Kışot*’ta olduğu gibi), bazen trajedi (Necip Fazıl’ın *Çile* şiirlerinde bolca örneğini gördüğümüz, özellikle de *Sakarya Türküsü* ve *Zindandan Mehmet’e Mektup* eserlerinde söz konusu ettiği gibi) olabilir ve her zaman bu hikâye mutlu sonla da bitmeyebilir. Ancak çoklukla bir umut kıvılcımı taşır, inadına yaşamak iradesini, mesajını barındırır. Anlatıyı sonraki nesillere taşımak anlamında çok değerlidir ve toplum hafızasında hak ettiği yeri bulur.

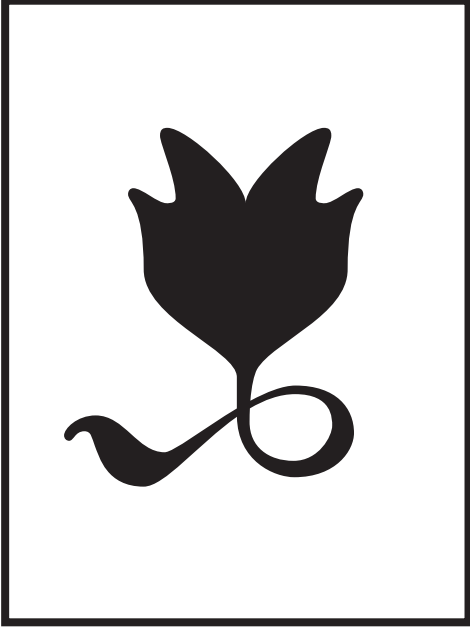
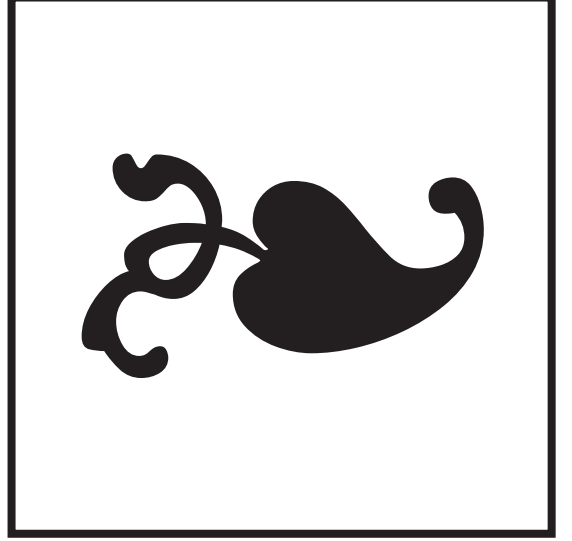
Bu yazdıklarımızdan bütün direnişleri ve isyanları olumladığımız anlamı çıkmasın. Yıkıcı ve karanlık tarafın sözcülüğünü yapan eserleri yüceltmemiz söz konusu olamaz elbette. Kaldı ki bizim düşünce dünyamızda bizatihi kavramsal olarak isyanın kendisi de olumlu bir yargı belirtmez. Hayatımızın mihenk taşı konumundaki tevhit kelimesine bakalım. Kelime itiraz ile başlar, “la” yok demektir; önce “hiçbir ilah yoktur” deriz. Sonra peşinden teslimiyet gelir; “illallah”, hiçbir ilah yoktur ancak Allah vardır. İtirazı anlamlı kılan, teslimiyete doğru adresi göstermektir. Bizim dünya görüşümüzün sanata yüklediği anlamı temellendiren işte bu bakış açısidir. Yanlış olana isyan, doğru olana övgü.

Yazarlarımız bu duyarlılığın ışığında, yaşadığımız, bize dayatılan, ve bazen de kendi üzerimize boca ettiğimiz yanlış tercihlere, dolaylı ya da doğrudan itirazlarını eserleriyle dile getirdiler. Eminim bu yazılanlardan sizin de payımıza düşen itirazlar olacaktır...

İsyan ile birlikte ikinci üçlememizin de sonuna gelmiş bulunuyoruz. Yedinci sayımızda yeni bir üçlemenin “kapısını” aralamış olacağız inşallah. Ve bu sayımızla birlikte *Sürgün* bir yılını da tamamlamış oluyor. Geçtiğimiz yıl “Bahar geliyor ve Sürgün veriyor kelimelerimiz” çıkışıyla yayın hayatına başlayan *Sürgün*, yeni bir bahara meyve vermiş genç bir fidan olarak *merhaba* diyor.

Daha güv ve güçlü *Sürgün*’lerde buluşmak üzere hoşça kalın...

Mehmet Bulayır
GENEL YAYIN YÖNETMENİ

FLEURON yazıcı çiçeği olarak da bilinir, noktalama işareti veya tipografik kompozisyonlar için bir süs olarak kullanılan tipografik bir öge veya gliftir.

ŞEKİL 1 şiir

ŞEKİL 2 öykü

ŞEKİL 3 deneme

MEHMET BULAYIR	06
Ateş Böceğinin Çağrısı	
AYŞE ORMAN	09
Dünya Sakinleri	
AYŞE ŞİMŞEK	10
Süreyya Senin Gözlerin Nasıl Yeşil?	
AYŞE ZÜLAL GÜNAY	11
Zerre İçinde Bir Nisyan Çobanı	
AYŞEGÜL YOZGATLI	13
Hissedince Katliam Yazınca Şiir Oluyor	
FEYZA ŞİMŞİR	14
Bana Pierre Loti'den Mezar Ismarla	
MUHAMMED SÖNMEZ	16
Arayış Risalesi	
MÜMTAZ ÖZLEN	17
Talak	
REYHAN ÖZSOY	18
Tütsü	
SEFA FIRAT	21
Açınca Kalbini İğneler Bulacaksın	

ZEYNEB RABİA AKTÜRE	24
Sana İsyân Etmeyeceğime Dair Kendime Söz Verdim	
EDA NUR KAYA	26
Yakarışın Yanan Nefesi	
GÖZDE ÇİMEN	28
Mozart'ın Lacrimosa'	
RABİA EGEMEN	30
End This War	
HANNE NUR ÖZDEN	31
Kuş Günceleri: İndigo	

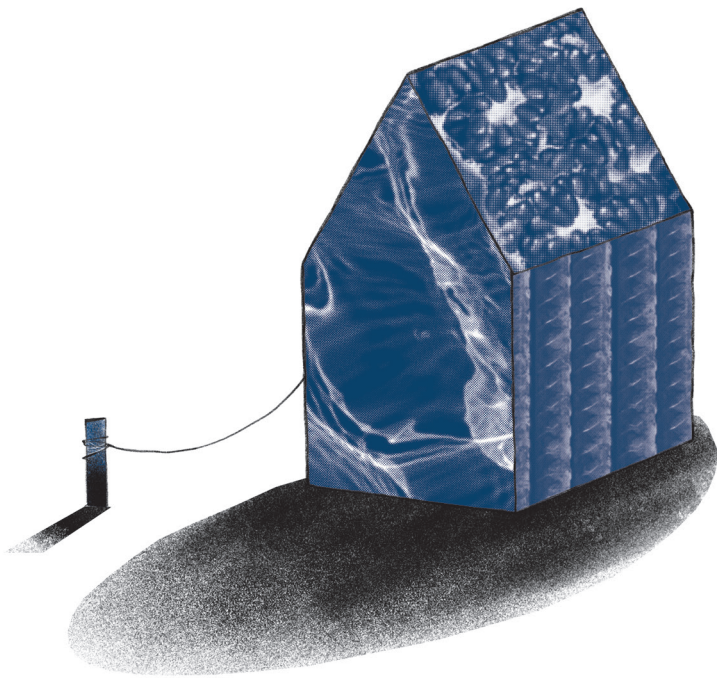

MEHMET BULAYIR

Ateş Böceğinin Çağrısı

Merhametten yoksun, bir Temmuz akşamıydı
Hilal, kim bilir hangi dağın ardında mahzun
Bayram da beklenmiyordu zaten
Sonra nasıl olduysa,
Ağustos böceklerinin türküsüne,
Eşlik ederken buldum kendimi.
Oysa, onlara verecek alkışım yoktu,
Zaten, boştu ceketimin cepleri de
Üstelik yırtık.
Az ötede sızlanan kuzulardan da habersizdim.
Biliyorum, kurtlara öfkelenmek de boşunaydı.
O vakit
Karayel rüzgarlarıyla bile dim hincımı
Kutup yıldızını perdeleyen, bulutları zemmettim.
Fırlatıp attım, navigasyonu bozuk,
Zaman çarkını,
Kırmızı döpiyesli kadınların paylaştığı,
Videolardan yüz çevirdim.
Hikâye paylaşacak takatim de yoktu zaten
Şerha şerha yarılmıştı umutlarım.

Durdum ve yakardım
Ulu tanrım,
Gözyaşlarımı seyreltecek,
Bir damla yaz yağmuru için,
Kaç ayet okumalı?
Kaç tesbih tanesi dolanmalı boynuma?
Nerede felah bulacak şu yorgun ayaklarım.
Çaresizim,
Uzun bastonlu Gendalflar giriyor rüyalarım,
Oysa mum yakmış da değilim, aziz Valantin'e
Zeus Altarı bilmem, ne söyler yolda kalana.
Umrumda da değil zaten
Olimpos'un canı cehenneme
Kulun Musa'nın hatırına.
Bir şimşek düşür şu dağa, Rabbim!
Sana kolaydır,
El-Hadi isminle nazar et
Şu ateş böceğinin kanadına
Ki yol versin darda kalan kuluna.
"İyyake na'budu ve İyyake nestain."

AYŞE ORMAN

Dünya Sakinleri

sayısız ses duyuldu bir topluluğun kızması gibi
ama kimse kalkmadı rahat evinden ve bineğinden
işte kimse kalkmadı
hepsi birer seyirci gibi dünyaya girdi

doğan güneşte sabah kılıcını
bilemiş bilemiş bilemiş
nedamettir gözleri bin karış sular
çok istesek de gelmeyeceklere
çatlayınca nara benzeyecek
senden özür dilerim
suçluyum.

çocuk yeni gitmiştir suya
evler ise hayretler hayretler hayretler dünyaya
zeytinliklerin beni çağırır ve her defasında sesleri bir demire bağlanır
belki biraz daha kızmak gerek
kızınca bir demiri geçeriz taşta gerek mi var
burası var ve biraz sonra
senden alacaklar

-artık olmayan evin,
perdesi yırtık pencerenin
kıymığımı batırırız canımıza
susarak yenildik bir sofrada
reyting uğruna yani canım reyting
geniş bir evde sessizleştik.

AYŞE ŞİMŞEK

Süreyya Senin Gözlerin Nasıl Yeşil?

Bordo çehremizle dağları kıskandıracağıımıza
bozkırdaki bu sadelikle avutuyoruz mülkü
hicaz makamlarından tolga mısralarına
böylesine serap bir mecnun saklarken biz

senin bin kere mütevazı gözlerin

her sabah memurluğa değil
aşka da uyanmanın cesaretiyle
yerküreye göze göz dişe dişiz, bilenmişiz
şehrin dalgasına kürediğimiz omuzlarımız
arasında bir leke büyütürken

senin şairlik mührün var orada

biz kahve çekirdeğine kıyama dururken
senin fincanında tortular
içinde kız kardeşlerin içinde Zümrüdüanka
biz bütün renklerimiz aşka bir virtüöz zannederken

sen değil aşk sana yaransın, dünya sana

AYŞE ZÜLAL GÜNAY

Zerre İçinde Bir Nisyan Çobanı

*Bunun üzerine, Rabbine: Ben yenik düştüm, bana yardım et!
Diyerek yalvardı* 10:55*

Kıvranıp duruyor dünya, belki de yokların savaşıdır bu bilemiyorum.
Ayna tutuyor yüzüme kıvranırken, yağmur damlaları bir bir kırışıyor,
Bir derin uykudan uyandım sanıyorum;
Tıpkı, yaşadığımı sandığım gibi..

Bir evren donattım yırtıp dünyamı,
Felekleri yaylım ateşine veren de bendim!
Yalvarırken diz üstünde,
Tüm göğü sırtlamış güderken dağların gürültüsünü,
omuzlarım çökmek bilmiyor..
Hamuruma ne kattın böyle

Gözlerim yumuk şafağı beklerdim her gece,
Evlerin ellerinden tutmuş koca bir deve dönüşüyordum
Bir kere iki ayak üstünde durdu mu insan, yerinde duramaz derdi babam
Fakat dünya,
yıkılırken dimdik ayakta duran bir ihanet küresi değil mi?

Demir duvarlar arasında keşişen yazgılar ve kurşunlanan bir gömlek cebinden
gelen tentürdüyot kokusu aşındırıyor kapımı:

Kabullenemiyorum..
Kim bilir kaç yüzyıldır aynı tokmağın tıngırtısı,
üstelik, annemin titreyen elleri de kasnakta:
Beni ölesiye kucaklıyor.

name

AYŞEGÜL YOZGATLI

Hissedince Katliam Yazınca Şiir Oluyor

İğil iğil akan bir yaranın ardında kalan neydiyse oydu yanına sığındığım
Avuçlarımda biriken Ankara ayazı
Dünkü ağustostan geçen ki temmuzdan evvelki nisandan
Bir tek o kalır geriye cümle manalardan
Bir zaman adını anmaya korkar olduğumuz o hasret
Günü gelir vakit dem alır
Sade bir haykırıyla
Dedim ya iğil iğil
Anlatması yaşamasından zor
Saklanıp durduğumuz kâinat ateşi
Talan etmişti diye batan güneşi
Yıkılan hayallerin geride bıraktığı
Öfkem bitince hıncım bitiyor da ahali
Yaşama karışasım geliyor bu ayrımlı sarkıtlarda
Hangisi seçim hangisi alın yazısı
Unuttum neydi
Peşine düştüğüm
Soluğu kızıldenizde aldığım o öfkenin adı neydi
Biraz babülmendep biraz hürmüz belki hazar
Sokağı arşınladığım bir parça gözyaşıyla
O mesele neydi
ve nerede yitip gitti
Bilinir hikayedir
Ölüme sımsıkı durulur sanmışım
Geçip gitmek mümkünken seyre dalmışım

FEYZA ŞİMŞİR

Bana Pierre Loti'den Mezar Ismarla

Yaralar, kabuklarının yolunu gözlüyor
Görünmemek *şimdilik* onları iyileştirecek
Kabuklar neden ırkçı demiyor kimse
Ruhtaki yaraların kaderidir açıkta kalmak

Ölüm ucuza satılır buralarda
Kendime en güzelinden ölüm beğeniyorum.
Gelip beni bulsun diye
Yollara işaretler bırakıyorum.

Bilirsin, hayatta kalmak biraz da isyandır.
Ben yaşarken iki kere iki dört etmeye devam ederse
Dolar değer kazanmaya
Dokumacılar kahır dokumaya
Reklam panoları fokurdamaya başlayacaksa
Ölüm devriminin vakti gelmiş demektir.

Şehir, kalın paltosunu geçirmiş üzerine
Çamurlu sokaklar aksediyor suratlara
Kimse bilmiyor kalplerin neden teklediğini

Bugün ne olduğunun bilgisi lazım insanlara
Gazeteciler istifliyor malumatları
Söz ediyor kravatlı adamlardan
Vergilerden, faturalardan, kazalı trafiklerden
Bize ne

Neyle ilgilenir ölüm?
Nasıl başlar ilk isyan?
İlk taşı kim atar, ilk cinayeti kim işler, ilk şarabı kim yudumlar.
Bana ne

Bana yamacın eteklerinde, şehri izleyen bir mezar lazım
Şimdi, gün doğmadan, kıyamet kopmadan
Yaralarım kapanmadan
İsyanım kabarmadan
Bana bir mezar ısmarla
Kentin karanlık aynasından
Bana bir mezar ısmarla
Şehrin en güzel manzarasından

MUHAMMED SÖNMEZ

Arayış Risalesi

yasak meyvadan tatmak istedim
havva ile dünyada saltanat sürmek için

ey! diye başlayan cümlelerimin muhatabı yine benim
bu iç denizin tuzundan epey içtim
annemin merhameti yeşertir beni
ben dediğim belki derin bir kuyudur belki içinde su vardır

yüz nehirden su içer de ceylan
aklındaki korku baki kalır
aslan sinmiştir bir su dibine bir mısraya bir cümleye usuldan
usuldan çok bilenmiş akla gider süzgeçten geçmeden.
sen içimin bir yerlerinde kıpır kıpır
zehrini akıtarak üreyen şüphe
kalbimi kırka yar da savur göğe
elbet orda kavuşur belkiler.

bir ayna buldum sandım seyrettim durdum güya kendimi
aynada seni görmeyince anladım köreldim
anladım sandıkça anladım oyalandım
gitmek gerekti bir yerden bir yere
yaraların memleketi gurbetmiş vatanıma bağışla beni Rabbim

ıltır yüzün bir yarayı derinden
yüzün eskir aynaları terk et!

MÜMTAZ ÖZLEN

Talak

Pörsümüş günlerimi söktün yüreğimden,
Riyakâr, yitik bir kisve ile isyan.
Evham cümlelerimden mi tutukladın beni,
Vesvesesi nükseden bir askerî darbe izlerinin,
Kalbe batan çıbansı hatıralarının üzerinde yaşıyorken gençliğimi.
Mısrarlarımı ağızda büyüyen lokmalar gibi görmeyin,
Çünkü bu olmasa birinci intifada olurdu vertigosu akseden şiirim.

Etrafa bulaşmış pıhtılı, boz bulanık tüm bu kargaşaya,
Bir anlam biçilmeli.
Hiç olmadı bir seçim düzenlenmeli,
Tek partili ve açık oy, gizli sayım olanından,
Yeniden, ilkini bozmadan, ikinci kez kadınlara oy kullanma hakkı verelim,
Tanzimatı kısık sesle ikinci defa ilan edelim mesela,
bu kargaşayı ölüme kadar geçiştirmek için.
İsyanlar gürleşir,
Ve küçük kargaşalar çağın gölgesinde yürüyen isyanların ilk filizidir.

Yağmur duasına çıkılmış gibi içimde,
İçimden yüksekçe bir tepeye,
Ama yağmur dışımda, gözlerimden yağdı,
Ve isyan nedir anladım,
Ben ilk durakta binip,son durağı kaçırmışım.
İsyan: Zamanın insana üçüncü talağı.

Tütsü

REYHAN ÖZSOY

Buhurdan, ilk davulcunun sesini yaymıştı tüm odaya. Mâni söylemesi için pencerenin altında beklettiğimiz belediye görevlisinin sabrı, bahşişini alana kadardı. Biz pencereye koşuncaya dek, babam onu zekice oyaldı. Bir keresinde konuyu, kafasındaki festen açarak “Aziziye mi Mecidiye mi” diye sormuştu. Amber, davulcuyu görmesi için uyandırmaya çalıştığımız kardeşimin sayıklamasını getirdi burnuma. Sanki uykulu ve buğulu gözlerle çok görecektik ya! Bizim ibadetimizdi; komidinin üstündeki bahşişe dokunmamak. Savaş suçlusu sayardı babam. Ekmek kavgasının yegâne yağmacıları... Hâlâ düşünürüm; o gece kâbusum olduğu için mi sakladım parasını yoksa çaldığım için mi tokmağıyla kovaladı o tatlı uykumda. Yakaza hâli...Caizdir. Önce kardeşimi yakalayıp yanaklarını sıktıktan sonra o koca

davulu boynuna zincirledi. “Ceza sana sen çalacaksın” dedi. Hayret ettim. Boyuna rağmen iyi taşıyordu. Geriye dönüp onu kurtarmanın yolunu ararken yatağımı ıslattığımı hissettim. Çifte utancım, ibadetimin kefaretiydi. Buhurluktaki közde, uğruna altımı ıslattığım kardeşim canlandı; pencereye yetişmek için ayaklarının altına koyduğu yastıkların içine çöküşüyle. Maşanın ucundaki henüz kor halini almadı. Onu da davulcunun payı olarak ayırdım. Bu sefer renkli kağıtlar değil, koyu kara bir mücevher verecektim ona. Bu mahallenin davulcusu pikabın kasasında dolaşıyor, çoğu zaman yetişmem mümkün olmuyordu. Hoş yetişsem ne ola! Belediye yasak etmiş, bahşiş toplanmayacak, diye. Artık evlerin ışıklarının yanmasını da beklemiyorlardı. Bazen merakıma rağmen ben de bir ân için geçip gitmelerini istedim.

O vakitler, yatağımın sıcaklığı tecessüsüme bir gol atardı. Pikabın klakson sesi, davuldan daha net duyuluyordu. Artık korna sesiyle mi uyandırsalardı mahalleliyi; iki uzun bir kısa. Trabzanlara tutunarak âdeta kayarcasına indim merdivenlerden. Durdurmak için yere mi yatmalı yoksa başımdaki ak namazlığı bayrak misali sallandırmalı mı? Sabahın ayazını, gözlerimi yakmasıyla hissetmiştim. Halbuki bedenim, ilk uyandığımdan daha sıcak. Davulun sesi; bir az gidiyor, bir uz gidiyordu. Sesin geldiğı yöne vardığımda araç, bir öteki mahallenin yolunu tutmuş oluyordu. Kaba bir hesaptan sonra iki durak sonra uğrayacağı sokağa kestirmeden gidileceğini fark ettim. Böylelikle davulcunun kucağıma düşmemesi işten bile değildi. Ses, az da olsa varlığını koruyor; bana, doğru yolda olduğumu gösteriyordu. Fakat gönlümdeki rahatlık yerini elimdeki karalığa bıraktı. Avucumun teri, kömür parçasını eritmeye başlamıştı. Elimi, çıkarken bir çırpıda üzerime attığım hırkanın iç kısmıyla kuruladım. Kafamı kaldırdığımda belediye aracının planladığımın aksi yönüne gittiğini gördüm. Planın aksi yönü fakat evin düz yolu... Bu sefer yetişilecek; bahşiş, sahibinin özlemini giderecek, Sinbad'ın halısına bindirip zaman içerisinde bir raks ettirecekti. Aracın yavaşladığını sesin yoğunluğundan anlamak mümkündü. Mahallenin başında yavaşlamış, evimin yalazalarında durmuştu. Davul gerginliğini bırakıp merhametle sükûna geçti. Kalabalık, belediye aracını görmesiyle yardımın geldiğini zannetmiş olmalı ki, bir hışımla aracı çevreledi. Demek ki, daha önce koşmamışlardı pencerelere, gömülmemişlerdi yastıklara. Boşluktan faydalanıp aracın yanına yanaştım. Ateşin sıcaklığı, gözlerimdeki ayazı alıp götürmüştü. Kızıl haleler, elimde uflanmaya başlamış olan amberi kendisine çekti. Har içinde bir duman, hoş kokusunu tüm mahalleliye ikram etmişti.

Açınca Kalbini İğneler Bulacaksın

SEFA FIRAT

Büyük ruhlar sessizce katlanır.

Friedrich Schiller

“Şeyhim ben kirlendiğimi düşünüyorum, ruhumun acı çektiğini duyuyorum, gece yastığa başımı koyacağım koyamıyorum, bir şey sürekli bana bir şeyler yapmamı telkin ediyor, çoktur bunu ruhumdan bildim, burada bize söylüyorsunuz, dersimiz var zaten yapıyoruz, günde kaç kere tevbe ediyoruz, haşa şikayet ettiğimden değil, saymam da hiç, biliyorum o kıssayı, seven sevdiğine sayı taşımaz ama hünkarım bu durum ruhu teskin etme sürecinde yaşanan bir şey değil, biliyorum, nefsim kabına sığmıyor da geri duruyor da değil, bir huzursuzluk bu. Bunca yol alınmışken geriye bakma hastalığı, bir bu kadar daha gideceğiz nidasını zikretme telaşı. Değilse ne, siz buyurun lütfen, ne bu hal?”

Şeyhime diyeceklerimi topluyorum avluda tur atarken. Bugün derim, yarın derim derken epey ertelendiler. Akşamları meclise sürekli gün boyu tepemde olan kuruntuları getiriyorum bir süredir. Söylenenler söyleniyor, muhabbet herkese aklı nispetinde dağılıyor, sonra bana dağılacak parça önce bir yer arayışına giriyor, bir iki deniyor ama bakıyor olmayacak gerisin geri yerine dönüyor. Bu karşılıksızlık, kabulsüzlük, kavuşamama fark edilmesin diye kıssadan hisseye geçişlerde başımı hafifçe sallıyor ve alamadığım hissenin yalancı varisi oluyorum. Bu varislik de

pek canımı sıkıyor ve bunu atmanın bir yolunu arıyorum. Aslında hiç almamak, bundan gocunmamak, aklın bu anlatılanlara uygun bir kap olmadığını gösterir, benim kabım ne anlatılanlardan ne de içindekilerden vazgeçmek istiyor. Hepsini alalım, biz de sağ kalalım diyor. Olmuyor tabi.

Bir yandan akşam için hazırlıklar devam ediyor. Etraf dip köşe temizleniyor, minderlerin süpürgeyle tozu alınıp da yerler iyice temizlendikten sonra her minder önüne bir pet şişe su, bir de şeker bırakılıyor. Dağıtımına çok özen gösteriyorlar, hepsinin aynı hizada olması için koydukları şeker ambalajının ucundan başlayıp halıda ince düz bir çizgi çiziyorlar, yeterli miktar ilerledikten sonra ayınlarından birer tane de oraya bırakıyorlar. Hepsi dağıtıldıktan sonra kolilerde bir miktar şeker kaldığı fark ediliyor. Hemen kendi aralarında paylaşım derdine düşüyorlar. Civardaki çocuklara dağıtmak, bir sonraki halka için saklamak, bir tane daha almak isteyenler için hazırda tutmak akıllara ilk gelenler. Hepsi haklı bulunup son öneride karar kılınıyor. Kalanları tek kolide toplayıp boş kolileri depoya bırakıyorlar.

Genelde hazırlık aşamasında bizden bir şey istenmez. Çoğu işi sohbetleri ayarlayanlar yapar, yardım tekliflerini de nazikçe reddederler, ben de üstelemem. O sıra akşam için temizliği erkenden bitiren Mahmut abi avluda beni görünce yanına geldi, selamlaştık. Günün

nasıl geçtiğini, şu sıralar neler yaptığımı sordu. “Günler bana sormadan geçiyor, ben de bunun için kendimi suçluyorum. O yüzden bu aralar kendimle meşgulüm.” dedim, garip bir şekilde mutlu oldu, söylediklerimde varsa bile olandan daha çok bir hikmet buldu ve içinden tekrar etti, ona sorulunca da aynen böyle diyecekti. Ancak bu hazır cümlelerin arkasında yaşanmış bir hayat vardı. Onu da almak ister miydi? Hiç sanmam. Gören gördüğünü, duyan duyduğunu sahici bulur da ötesine imkan vermez, peşine de düşmez. Beklenir ki iman bu kesinliğe, ortada durana, açık seçik önde olana müdahale etsin, başka ihtimalin, henüz keşfedilememiş o derin hissin kelimeye döküldükçe ziyan oluşunu gösterebilir. Mesela şu vazunun hali, bilinir mi ki, nedir ızdırabı? Şimdi Mahmut abi aslında ben pek çok yönden bu vazunun kader arkadaşımıyım desem, Mahmut abi hemen dönüp vazoya bakacak, sıradan bir vazo görürse hayıflanacak ve bakışlarını tekrar bana çevirdiğinde gözlerimdeki hikmet perdesini arayacak, bir gün kendi gözlerine de çekilirse diye her çizgisini aklına kazımayı da unutmayacak. Ben de boş durmayacağım, hemen orada, onun gözünde bu denli yükselmenin ağırlığı altında kendime “ne yaptılar” krallığı kuracağım. Bende olmayanın bende var sanılmasına hayıflanacağım. Ani bir karar alıp yok ki zikri çekmeye başlayacağım. Şeyhime de haber vermeyeceğim, ki kibre girer bunu söylemek. Gösterilen karşdakinin dünyasına yarayacaksa ortaya serilir. Ona göre süslenir, püslenir, değer kazanır. Benimkisi bu türden değildir. Kendini eylemedir bir nevi. Kendini eyleyen de sunmaz, sunulur, ona da düşmez bu, onu sunarlar, bizimki derler, gündüz çarşıda dilsiz, gece tekkede hissiz, ne yaparsın, tabi var daha alacak yolu, derviş değil mi, arıyor işte.

Ararım, evet, ancak vazo ile yakınlığımız, kader arkadaşlığımız, bu arkadaşlık da

nasıl bir şeyse kaderi kedere devirip seni önüne katıyor, yetmiyor, hayali gerçeğe, gerçeği hayale satıyor. Mesela yürümenin insanı rahatlattığı gerçeğini, hayalden bir bilgi hükmüne çekip kendini kapatıyor. Sendeki bu aciziyeti gören, hüznün üzerinden dağılmasını isteyen de yürü diyor. Söylerken sana iyi geleceğinden kuşkusuz o kadar emin ki onun hayal sattığını ancak o kader, artık keder olmuştur, arkadaşın biliyor. Onun bilmesi de yoklardan bir yok hükmünde olduğundan bu arkadaşlık, yalnızlığına verdiği yeni bir ad hüviyeti kazanıyor ve keder, kaderini bekliyor.

Arkadaşlık bir bağ meselesi olduğundan tek taraflı bir bekleme halinin olmaması gerekirdi. Nitekim öyle de oldu. Kapının yanına içine belki bir çiçek konur diye konulan vazo yıllarca en doğru çiçeği bekledi, öyle ki bu vazoya çiçek arandığını duyan dergahın farklı bin bir yolcusu nerelerden neler getirmedi de olmadı. Açelyalar, akasyalar, ağlayan gelinler, antoryumlar, ateş çiçekleri, çiğdemler, çuhalar, defneler, daha neler neler... Vazoluk olmadığı halde işin ucunda dergaha hizmet olduğundan eğrelti otu getiren bile oldu. Hüseyin’in getirdiği bu ot başta hizmetçilerce hoş karşılanmasa da şeyhim hürmetle kabul etti ve asıl çiçeği bulunana dek vazunun geniş ağzının üstüne eğrelti otu örtüldü. Ot, serilir serilmez boynunu büküp aitlik yarışına girdi. Bir gün gidecek olmanın burada bir süre kalacak olma zorunluluğunu anlar gibi oldu, bundan da epey utandı. Hüseyin ise sanki otun bu ince sesini duyuyor da anlıyor gibi onu yüreklendiriyor ve yerini kabul görmesine yardımcı oluyordu. Neticede vazo bu ot hariç, onu da tabi tam tekmil değil, ne denendiye hepsini reddetti. Kendisinin ne istediği ise bir türlü bilinemedi. Hangi diyarın henüz bilinmeyen hangi çiçeği için bu kasvetli renge büründü, anlaşılmadı. Her şey gibi epey bir zaman sonra bu arayışın da hazzı söndü. Dergahtakiler onu kendi

uyumsuzluğunda bıraktılar. Artık ona çiçek arayışı son bulmuş, ondansa daha kolay erişilebilecek bir hikaye arayışına girmişlerdi. Başkaca kimselerin dergahın hikmet deryasına dair isteyeceği örneklerden en şahanesi olacak diye mühürlenip rafa kaldırılmıştı. Açılması heyecanla bekleniyordu. Ancak hikayesi de kendi içi gibi talip bulamadı. Hikmet hep arandı oysa ama araya ondan daha büyük ve tesirli olaylar girip deryanın başka musluklarını açtılar. Şimdi avluda o öyle duruyor, ben de başıboş dolaniyorum.

Ben düşünme düşünme buraya kadar geldim ama Mahmut abi gideli olmuş baya, saat de iyice yaklaşmış. Çabucak toparlandım. Sohbet için artık sadece şeyhimizi beklemek kaldı. Hepimiz kapıda sıraya dizildik. Ben ortalardaydım, şeyhimiz hepimizle selamlaşacak ve hepimize hal hatır soracaktı. Büyük umutlarla ona bu fasılda sıkıntılı olduğumu hissettirip kendimi sohbet sonrası davet ettirmek istiyordum. Evladım desin, sen kal da biraz görüşelim seninle. Bu türden bir şey beklemeyip efendim sizinle biraz görüşebilir miyim denebilirdi, derdi de bir başkası ama ben demezdim, çünkü vazo ile olan kader arkadaşlığımız gereği içim boştu, önce birinin bana ilişmesi gerekiyordu. O yüzden bekliyordum. Hislene hislene beklemediğimi çağırıyordum. Ne güzel bir akşam... ne güzel esiyor rüzgar... tüm menkıbeler... hepsi bu türden akşamları seçerdi... işte şimdi de böyle bir seçim... kahraman aranıyor... yarın anlatıldığında kim daha canlı kalacaksa o olacak kahraman... o zaman endişelenmeli miyiz... biz zayıfız çünkü... allahım sen zayıfları, düşkünleri, çaresizleri seversin... sevdiğini de imtihan edersin... imtihanımı bana seçme fırsatı sun rabbim... bana sorulsun...

Birazdan şeyhim tüm vakarlığıyla içeriye girdi, başlar yana eğildi, sakın bir uğultu kapladı ortalığı önce, ardından kısa süren bir sessizlik oluştu, artık sadece

şeyhin sesi duyuluyordu, ilkin Mahmut abiye “Mahmudum, nasılcasın bakalım” dedi. Mahmut abi ezberini kuvvetli yapmıştı. Sakin sakın anlattı: “Sağlığınıza duacı, himmetinize muhtacım. Dilime düğümüm odur ki günler bana sormadan geçiyor, ben de bunun için kendimi suçluyorum. O yüzden bu aralar kendimle meşgulüm.”...

Hüseyin’e gelince sıra Hüseyin, heyecanlı heyecanlı “Ota bak!” dedi. Dönüp ota baktı herkes, vazunun üstünde her zamanki gibi duruyordu. “Maşallah Hüseynim!” dedi şeyhim, “gördünüz mü Hüseynim buldu işte vazunun ne istediğini.”... Evet şeyhim, diğerleri anlamamış olabilir ama ben anladım sizi, kastınız vazunun doluluğu değildir, buldu derken kastınız sizin bakışınızdır, bizim bakışımızdır, alemin bakışıdır, her şey ilgi ister, vazo da çiçekten çok, ilgi istiyor, herkes onunla ilgilensin istiyor, diye söylendim içimden, tekrarladığım zikre ara verip. Dönüp zikre devam edecekken ne diye mırıldandığımı unuttum. Şeyhim yaklaşıyordu, Mustafa’dan sonra sıra bana gelecekti. Kendime eğildim, aradım aradım, bulamadım. O kadar uzun geldi ki bu arayış, sıranın geçtiğini düşünüp şeyhim beni unuttunuz diyeceğim yerde şeyhin elinin Mustafa’nın omzunda olduğunu görünce durdum. Şaşaladığımı fark edince elini kaldırmadan sordu bana: “Değil mi Harun efendi, hastaya tedavi yoktur, tedaviye hasta vardır, bizler de birer hastayız, ruhlarımız hasta. Canımız ondan hep zikir çekiyor.” “Öyle şeyhim.” dedim ve selamlaşmak için bana yanaştı...

Kısa süren konuşmamızdan o beklediğim davet çıkacak mı diye beklerken başka şeyler de düşündüm, o an zikrim saklandığı yerden dilime çıktı, sonra içimi onunla doldurmaya devam ettim. “Hastaya tedavi yoktur, var mıdır, yoktur tabi, hatta var mı demek bile isyan olur, yok ki...”

Sana İsyân Etmeyeceğime Dair Kendime Söz Verdim

ZEYNEB RABİA AKTÜRE

Biliyorsun, bunun için her şeyle savaşılmaya hazırlandım, yeri geldi bir gece vakti belime bir silah kondurdum. Tetiği çekmeyi ve birini öldürmeyi öyle çok, öyle çok istedim ki, çekmeyi başardığım yerde beni bir kedinin gözlerine yakalattın da, ondan sonraki her gece o gözlerin masumiyetiyle çektim kendimi vurduğum. Gördüğüm her afişte, duyduğum her müzikte seni aradım, gerçeği aradım, bulduğumda yapıştım, kimseler almasın istedim, ben bu dünyadan değildim; değiştim, dönüştüm, sonunda düştüm... Siyah bir boşluğun içinde dönüp duruyorum, bu daha ne kadar sürecek bilmiyorum, sana kavuştuğumda bile sana soru sormayı düşünüyorum, sana hiç kavuşmayacakmış gibi hissediyorum, bazen şeytanla aynı sofradan yemek yiyorum, sonra midem bulanıyor, tükürüyorum... Dünya silik bir hayal, ama güzel bir hayal, hapis de oluyor bazen, ama ben demir parmaklıkları süslemeyi seviyorum... Bana hayalperest diyebilirler,

Polyanna da, ama ben böyle ancak yaşayabiliyorum... İnsan olmak garip bir his, var olduğunu bilmek ama bundan şüphe etmek, ölünce uyanmak ve uykudayken yok olmak... Yaşamak sahiden bu kadar zor mu Allah'ım, bir öpüş insanı büsbütün sarsıyorken?... Biliyor musun, herkes seni arıyor Rabb'im, sen büsbütün her yerdeyken... Dünya dönüyor ama bu aralar bir başka dönüyor Rabbim, dünyalarımız alt üst oluyor, seni garip soruların içinde arıyoruz, sen bizi öyle çok seviyorken... Gökyüzü çok güzel Rabbim, insanın isyan edesi gelmiyor, bu havalarda insan sadece dondurma yemek ve hiç düşünmemek istiyor...

Hava hafif serin... Yaşlandığımı düşündürtecek türden... Düşündükçe bir bastona ihtiyaç duyuyorum, 21 yaşında ak saçlarımla üniversitenin koridorlarında dolaşıyorum... Gençler eğleniyorlar, hepsi çok güzeller... Peki... Ben de öyle güzel miyim? Bastonum... Ve ak saçlarımla...?

Geceleri soğuk, yaz akşamlarında bile. Balkona çekilen sandalyeleri ve anneannemin sesini duymayı bir bilsen, ne kadar çok özliyorum. Ayaklarını balkonun soğuk demirlerine dayardı, ayakları sıcaklardı çünkü, tüm köydeki yaşlılar gibi anneannemin ayakları da ödem toplamıştı... Buradan sonrası Rusya'ydı, belki tek coğrafya bilgisiydi, dedemin aksine, anneannem dünyayı ne az bilirdi...

(Ali kaptan bizim köyde meşhurdur, denizi avucunun içi gibi bilir, pek ileri görüşlüdür, isyana meyillidir. Hollanda'dan getirdiği incili nerededir bilinmez, Romanya'daki Cevriye'nin ve Ermeni eşi Arusyak'ın altınları Bandırma'dadır, Tokyo'da gökdelenin tepesinde çiçek satın alırken deprem olmuştur, Japonlar akıllı millettir, İslam'a pek yakındır... Okumak içinde kalmıştır, torunları gibi okul sıralarından geçmemiştir dedem, tek öğretmeni Ata öğretmendir, Türkiye İslam plakası almış öylece gitmektedir...)

Bazen hep birlikte çay bahçesine giderdik, anneannem yeşil çarşafına damlatmamaya çalışarak dondurmasını yerd, hiçbir şey düşünmeden, ben de yerdim, her şeyi düşünürken... O günler ne bir silahım vardı ne de bir gücüm, hapishanem içimdeydi, şimdi bir silahım var, hapishanem genişledi... Mermilerimi çoğaltmak için yaşıyorum, liman olmak başlıca görevim, bir isyana sahip değilim, öfke kirli bir haslettir. Bir gece vakti sana sarılmak istiyorum, dokunmak nedir unutmuşum, içimden taşan bir sevgi var, kınayacaklar, biliyorum... Kendi duygularımın gardiyanıyım, ama başkalarına özgürlük bahşederim, bu bir suçsa eğer; itiraf ediyorum, onlara hükmü giydiren de benim...

Yokuşu çıkardık hep birlikte... Dört torun ve bir anneanne... Kaderlerimiz çoktan yazılmıştı. İlk ayrılık seninkisiydi... Her şey sen gittikten sonra oldu anneanne, alınma

yazıldığını sandığımı silmeye çalışırken oldu, haberin yoktu, soğuk bir kış gecesi çektiğim rest tüm hayatıma mâl oldu...

İsyan etmek nedir bilmezdin sen, kapalı kapılar ardında kalmayı seçerdin, ben de denedim ama tutmadı, benim ruhum kaptan olana yakındı... Pusulam yoktu ama benim, savruldu durdum okyanusun ortasında. O yüzden mermi gerekti anneanne, o yüzden liman olmam gerekti. Gemiye kıyıya sağ salım ulaştırdım, herkes indi. Bir tek ben kaldım anneanne, liman olanlar yerini değiştiremezdi...

Mermilerimi çok sevdim, sonra da nefret ettim. Birkaç hadsiz ipe götürdüm, bazıları şiir okudu, ipten döndürdüm... Hayat bir süredir bir şiirin etrafında dönüyor anneanne, limanıma kimseler uğramıyor. Dizeler suratıma çarpıp geçiyorlar, şu yorgun kaptana hiç mi hiç acımıyorlar...

Ben çok büyüdüm anneanne, artık uzak diyarlar uzak değildir benim için. İçimim okyanusu daha derindir, bu yüzden büyük konuşurum, sığ sularda yüzmek için... Demir atamam ben, görüyorum, olduğum yerde ağır gelir bana durmak. Ağlıyorum; ben böyle var oldum anneanne,
bir dahakine lütfen

hoşça kal de...

Yakarışın Yanan Nefesi

EDA NUR KAYA

Damarlarımızda kaynayan ve yaralarımızdan taşmak için hazırlanana kanmadık. Yakışmazdı, başına buyruk harflerin düzenbazlığı rızamıza. Biliyorduk, dilemenin yüreğimize su serpen bir alev olduğunu. Kıvranışımızın hatrına bağışlanacağıımızı umarak, bağrımızda yanan ateş körüklendikçe yakındık. Zulmeden bir asilik rüzgârıydı, kapılmadık karanlığın bozgunluğuna. İsyân şiirleri yazmadık mesela. Sınırın ötesine varmanın, kibrin tehdidine rastlamak olduğunu sezdiğimizden. Yalnızca bağlı olduğumuza teslim olmak güçlendirdi, takati kalmayan hevesimizi. Yaşamı yadsıyanların aksine, sitemlerin kurduğumuz irtibata delikler açmasına da izin vermedik. Duru ve tesirli bir serzenişin vaat edildiğinden haberdardık çünkü ağlamak, dizginleyemediğimizize boyun eğmememiz için verilen bir haktı. Biz de size göz yaşlarımızla başkaldırabildik.

Neden siz de ışık hızında yitirdiğimiz çokça masumiyet varken, arsızlaşan bir duyarsızlıkla uyuklayanlara karşı gelmediniz? Kök salan uyuşukluktu, sinsice kör eden bazılarımızın merhametini. Kıyamet koparken ürperemeyenleri dürtemediniz. Başkalarının acılarıyla süsleyerek oluşturduğunuz ve kendinizi onurlandırmaktan başka bir işe yaramayan tüm sözlerinizi yeryüzünden süpürmeliydiniz. Tek bir gerçekliği bırakmalıydınız geriye ve katledilen özgürlüğün çılgınlığıyla dünyayı sağır etmeliydiniz. Tepkinizin kudretinden yer yerinden oynamalıydı ama gelin görün ki dirayetsizliğiniz perişan etti ümidinizi ve kınayamadınız, kahreden utanca küstahça göz yumanları. Basiretinize tereddütsüz güvendiğiniz için galeyana geldiniz sonra. İnsanlık yem olurken hayvanlığa, siz birbirinizi yemeyi tercih ettiniz.

Şimdi anlıyor musunuz, sizler

hırçınlığı bu kadar rahatça taşırken neden isyan sadece bizim üzerimizdeyken sırtır? Hoyrat değildir, dilimizden dökülenler ve yakınıırken de boynumuz kıldan incedir. Uçtuğumuzda gecenin esareti yoklarsa fayda vermez aniden gürlmek, gördüklerimizden önce göremediklerimizi sindirmeye cesaret ederiz. Hatalarımızla yüzleştiğe ayna tutarız yanlışlarınıza. Gerçekleri yüzünüze yumuşatarak vurmak için her gün kendimize şikâyet dilekçesi göndeririz. Dönüşmeyen tarafımızla uysal bir kavga-dayızdır, yeniliği kazanmak için yenilgiyle koşmayız. Düşündüklerimize kuşkuyla yaklaşır, aklımıza getiremediklerimizin varlığından emin oluruz. Öyle biliriz ki haklılığımız imitasyon, haksızlığımız gerçek çıkabilir. Ararken aldanabilir, sevdiğimizi sanırken nefret edilebilir, barışı düşlerken küskünlükle boğuşabiliriz. Üstelik ikram sandığımız kurulmuş bir tuzak da olabilir. Bu yüzden sözlüklerimizde inkâr; yasaklı bir kelimedir, karşılaştığımızda bile irkiliriz.

Siz yine, pusuda bekleyen nankörlüğe vicdanını kaptırmayanların uyarılarına aldırış etmediğiniz gibi debelelen sancılarımızı es geçmeye devam edin. Aralarında anlaşmazlık bulunan kelimelerin sürüklediği kaosa, arabulucu harflerle yaklaşanları yok sayın. Biz de birbirini iten kutupların arasında, kabul olmuş dualarımızla bir çekim yaratmaya çalışalım. Kibrin karar-gâhında öfke nöbeti tutanlara inat, tevazu meydanında nabız yoklayalım. Akıllara durgunluk veren fırtınanıza karşı tedbirler alalım.

Bundan sonra başımızı kuma gömüp söylenenleri işitmeseniz de ne yazar? Geçmişin, şimdiye çelme takmasına izin vermeyerek geleceği kurtarmaya çalışan birileri elbet çıkar. İşte o günün gelip gözü pek rehabetinizin sönmeye içindir bunca ferya-dımız.

Aslında sivri dilinizle sızlattığımız kırıl-ganlığımız reddedilirken, hüznümüzü kimin avutacağını başından beri farkındaydık. Sizlere bu şekilde sitem etmekle bir yere varamayacağımızı bilirdik ve yalnızca müracaat ettiğimize yakınırdık. Acizlik boyumuzun ölçüsünü alırdı ve sesimiz Furuğ Ferruhzad gibi yakından duyana yalvarırken yankılanırdı:

*“karanlık kafesin darlığından
bu dünyanın koyu bataklığından çıkıp gelen
yakarış dolu sesimi duy
âh... ey eşi benzeri olmayan kadir Tanrı”*

Mozart'ın Lacrimosa'

GÖZDE ÇİMEN

Dünyada sana en çok ne sevdirdi deseler ben ilk sıralara *sabah yürüyüşlerimi* koyarım. Sabahları İstanbul bir başka, kokusu bir başka hatta insanı bile bir başkadır. Zaten bir insan İstanbul'u sabahın ilk saatlerinde, muhtelif yerlerinde görmemiş ise İstanbul ile henüz tanışmamış demektir. Ben sıklıkla sabahları yürüdüğüm mekanları sırf bu sebepten değiştiririm. Bazen Üsküdar sahilde, bazen Bebek sahilde bazen Küçük Çamlıca korusu bazen ise Sirkeci'nin arka sokakları. Yine böyle sabahlardan birinde bu sefer Gülhane parkında kulağımda Mozart'ın *Lacrimosa*'sı çalarken karşımdan son sürat koşuyla gelen bir adamın aniden ayağının kaymasıyla, o süratle havada uçması ve bir süre yerde kayıp, taa önümde frenlemesi ile sabah yürüyüşüme hafif çapta bir aksiyon gelmişti. Etraf, kafasını çarpmasıyla endişelendiği

adamın kalkar kalkmaz telefonuna bakıp kırılmadığını görünce rahatlamasıyla ortadan kaybolması arasındaki hızın şaşkınlığı içindeyken o sabah tüm bu aksiyonun ortasında kendimle ilgili bir yüzleşme yaşamıştım. Kulağımda *Lacrimosa* çalmaya devam ederken üstelik.

Her zamanki gibi hızlı hızlı yürüdüğüm bu sabahta fark ettim ki, birçok şeyi hızlı yapmaya çalışırken ben ve ruhum aynı denge seviyesinde olmadığı. Bu his sakin bir Gülhane sabahında nebatatın, insanın, şehrin sükunetli bir sabaha hazırlandığı anda benim acele ve yüksek nabızla güne yetişmeye çalışmamla gelişmişti. Neye yetişmeye çalıştığını bilmeyen bedenim bir anda durmuş, arkasında kalan ruhuna bakakalmıştı. İkimiz aynı yerde, ancak yan yana değildik. Bedenim ve ruhumun arasında uzaklık mesafesi açıldıkça açılmıştı. Hayata geç kalmışlık

hissi ile mesafeleri azaltmaya çalıştıkça daha çok panik olmuş kendime iyilik yaptığımı zannederek hem bedenime hem de ruhuma yorgunluk vererek kötülükler etmiştim. Bazen böyle olur geç kaldığımızı düşünerek kapatmaya çalıştığımız mesafeler, üst üste yaptığımız hatalar ile açılmaya devam eder. Hatanın en büyüğü ise *ben artık her şeye geç kaldım* düşüncesidir. Arkamda bana yetişmeye çalışırken nefes nefese kalan ruhum;

*insan en çok ait olduğu yere geç
kalarak gidebilir, ne olur yavaşla...*

diye yalvarırcasına sesleniyordu. Tam o anda karar verdim bu duyguyla yaşamamam gerektiğini, asıl gitmem gereken yere yavaşlayarak, şimdi ve burada da kalarak gidebileceğimi. Asıl gitmek istediğim yere erkenden varıp daha çok gecikeceğime doğru bir benlikle tam vaktinde gitmenin yaşamın kendisi olduğunu şimdi fark ettim. Halbuki koşmadan da olur, belki bize yürüyerek yazgımıza ulaşmamız yazılmıştır. Beden ve ruh arasında sıkışıp sürekli geride kaldığımı düşünerek değil, anda kalarak, yaşamı keşfederek, inancı yaşayarak, etrafına bakarak, yaşamı, hayatı ve bize bahşedilen kaderi severek yol almaya karar verdiğimizde yetersizlik hissimizin ne kadar hafıfladığını fark edeceğiz. Sabahın temiz kokusu yüzüme vurdukça fark ettim ki aslında geç kalmışlık hissinin bir sınırı da yok. İster istemez kendimizle kıyas yapıp hayata geç kalmadığımı düşündüğümüz insanların dahi kaçırdıkları çok fazla şey var. Onlar da hayallerine ulaşmak için seçtikleri yolda birtakım bedeller ödemiş oluyorlar. Hayatı tamamen yakalamak diye bir seçenek hiçbir insana verilmemiş. Hepimiz bir ucundan kaçıracağız hayatı. Kendimizle ve kaderimizle sulh içinde anlaşma yapıp yolu bu bakış açısı ile yürümeye karar verdiğimizde

kader de kendi potansiyelini gerçekleştirmeye başlayacak demektir. Kulağımda çalıp duran Mozart'ın *Lacrimosa*'sı yazım hikayesi ile bir örneklendirme yapmak isterim. Mozart'ın evine bir gün isimsiz bir mektup ulaşır. Mektubun sahibi kendisi için bir ölüm ağıtı yazmasını ister. Mozart *Requiem*'in *Lacrimosa* bölümüne geldiğinde kendisi de ağır hastalık geçirmeye başlamış ve ardından vefat etmiştir. Hastalık sürecinde ölümün yaklaştığını anlayacak olacak ki, öğrencisine nasıl tamamlaması gerektiğinin bilgisini verir ve *Lacrimosa*, Mozart'ın ölümünden sonra tamamlanır. Hayaller, planlar, varmak istediğimiz yol her ne ise bize düşen tohumları eke eke pes etmeden yürümeye devam etmek.

Hayatın bizi sürekli solladığını düşünmeden tohumların filizlenme vaktine saygı duyarak yürümeye devam etmek...

End This War

RABİA EGEMEN

Televizyondaki takım elbiseli adam yaraların sarılacağını söyledi. Nasıl sarılacak bu yaralar bilmiyorum. Tüm bu yaraları saracak kadar yara bandımız var mı, onu da bilmiyorum. Bizi kimin öldürdüğünü ve ne uğruna öldürdüğünü bilmiyorum. İnsanlar tüm bunların petrol, silahlar ve yeşil banknotlar yüzünden olduğunu söylüyor. Halbuki bunların hiçbiri benim oyuncak ayım kadar değerli değil. Büyüyünce ne olacağımı bilmiyorum. Büyür müyüm, onu da bilmiyorum. Burada çocuk olmak uzun sürmüyor. Birazdan arkadaşlarımla oyunlar oynayacağım, hâlâ yaşıyorlarsa. Arkadaşlarımla sayısı gün geçtikçe azalıyor. Su için sıraya girmem lazım, yemek için BM bürosuna uğramam sonra da hasta kardeşime ilaç için dilimi bilmeyen insanlara yalvarmam gerek. Bazen ansızın sirenler çalmaya başlıyor. Birden gökyüzü kararıyor, yine o ses. Annem olsa kulaklarımı kapatırdı. Elimdeki ekmeği saklıyorum avuçlarımda. En son elimde ekmeğimle evime gidiyorum, evim hâlâ yerinde duruyorsa. Bazen ekmeğin yerine ekmeğin gidenin cesedi geliyor eve. Annemin koynunda masallar dinliyorum. Annem sık sık savaşta ölenlerin cennette nerede olduğundan bahsediyor. Babam da cennete gitmiş olmalı, abim ve ablam da yanındadır. Yan komşumun henüz gidip gitmediğini bilmiyorum, bacaklarını başka

bir yerde görmüştüm, çocuğu da yanındaydı, tam önünde yatıyordu, cansız bir şekilde. Geceleri uyumuyorum, her an birisi kapıyı tekmeleyip girebilir içeriye. Ellerinde silahlarla kafalarında kasklarla.

Bir okulum yok, öğretmenlerim de. Üzülüyorum çünkü daha büyük dertlerden muzdarip olanlar da varmış dünyada. Mesela arabaya benzin, tırnağa manikür, kredi kartı borçları, daha büyük ev, daha lüks bir araba... İnsanlar böyle dertlerle uğraşırken benim başkaldırmaya hakkım mı var. Öfkeleniyorum; sana, onlara, herkese. Elleriniz kanlı çünkü. Ben bağırdım, sağırdınız. Ben öldüm, kördünüz. Çaresiz olduğunuzu söylemeyin, çabasızlık sizdeki. Bugünlerde bütün sokakları kırmızıya boyuyorlar. Görüyorsun, sen de biliyorsun tüm bunları. Uzaktan "vah vah" diyor-sun yalnızca. Gerektiği kadar "vah vah" demiyorsun bile. Biraz üzülüyorsun ama üzüntün yeter mi elindeki kanı çıkarmaya? Adım Gökçe, Sidra ya da Ubeyde. Vatanım Filistin, Türkistan, Ukrayna ya da Suriye. Ne fark eder?

Televizyondaki takım elbiseli adam yaraların sarılacağını söylüyor. Nasıl sarılacak bu yaralar bilmiyorum. Tüm bu yaraları saracak kadar yara bandımız var mı, onu da bilmiyorum.

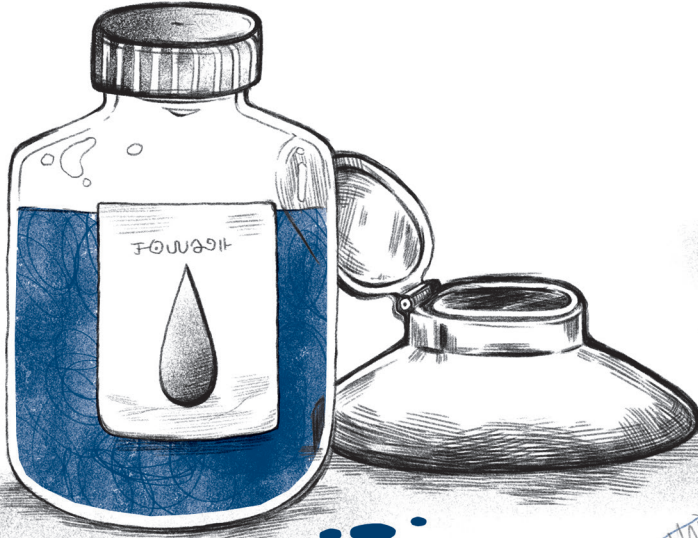

KUŞ GÜNCELERİ

Indigo

HANNE NUR ÖZDEN

Gün boyunca boş kâğıdın önünde oturup bekledi. Kendini haklı çıkaracak ve sonrasında övgüler toplayacağı birçok sözcük için kâğıdın beyazına gölge düşüren sinekleri izledi. Gölgenin altındaki damarları gördü bir süre sonra. Ağacın geride bıraktığı parmak izleri gibiydi bu çizgiler. Sağa ve sola doğru uzanıyorlardı, yukarı ve aşağı, ucundan takip etmeye başlarsan sana sayfanın tamamını gezdiriyordu. Ağacın tüm hayatı yazıyordu bu sayfada, akışkan ve olabilecek en dürüst biçimde. Bu düşünce rahatsız etti onu, kâğıdın kendisinden daha iyi bir yazar olduğunu düşünmek pek onur kırıcıydı. Üstelik başarısızlığının şahidi tüm gün oradaydı. Bir çift el tarafından yerinden edilmiş ve şimdi kendi elinin altında uzanan masum bir kurban gibi beklemekteydi kâğıt. Zamanın daraldığını güneşin odaya ulaşan renklerinden anlıyordu yazar. Gün bitiyordu, odanın içine kırmızılar doldu, batan güneşin yazarı son uyarıydı bu. Üstündeki bu baskıdan kurtulmak, içindeki şüpheleri gidermek için tüy kalemine uzandı. Birazdan gecenin bürüneceği mavilikte olan mürekkebe kalemini daldırdı ve kâğıdın beyazını kendi yalanlarıyla doldurmaya başladı. Kötü değildi yazdıkları, okuyanları kandırabilirdi elbette. Eğer okuyabilecek olsalardı... Kalem yazara isyan etti... Son nokta darbesinde mürekkep kalemde fırladı, saldırdı sayfa üstündeki her bir harfe. Gece gibi sakladı orada yazarları.

Ve sürgünle başladı hayat...